

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk (przewodniczący)

SSN Paweł Kołodziejcki (sprawozdawca)

SSN Adam Roch

Protokolant Małgorzata Czartoryska

przy udziale prokurator Prokuratury Okręgowej delegowanej do Prokuratury
Krajowej - Anety Orzechowskiej

w sprawie **G. K.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniach 14 lutego 2024 roku i 27 marca 2024 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Żyrardowie

z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 132/23,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok łączny i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;**
- 2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.**

[J.J.]

Paweł Kołodziejski

Antoni Bojańczyk

Adam Roch

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Żyrardowie, wyrokiem łącznym z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 132/23 połączył skazanemu G. K. na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 87 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. kary ograniczenia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim w sprawach IV K 98/17 i IV KK 221/18 oraz karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Żyrardowie w sprawie II K 379/18 i wymierzył mu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności (pkt I), zaliczając na jej poczet okres pozbawienia wolności w sprawie IV K 98/17 od dnia 15 listopada 2022 r. (pkt II). Jednocześnie orzekł, że w zakresie nie objętym wyrokiem łącznym, wskazane wyroki jednostkowe podlegają odrębnemu wykonaniu (pkt III), a także zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych (pkt IV).

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 28 kwietnia 2023 r. W sprawie nie sporządzono pisemnego uzasadnienia orzeczenia.

Od tego wyroku kasację wywiódł Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości na korzyść skazanego G. K. i podnosząc zarzut rażącego naruszenia przepisu prawa karnego procesowego, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., stanowiącego bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., polegającego na wydaniu w dniu 20 kwietnia 2023 r. wyroku łącznego, który uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 28 kwietnia 2023 r. (sygn. akt II K 132/23) oraz orzeczeniu kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności, obejmującej kary wymierzone wobec G. K. wyrokami Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim o sygn.: IV K 98/17 i IV K 221/18 oraz Sądu Rejonowego w Żyrardowie o sygn. akt II K 379/18, podczas gdy skazania te wcześniej objęte zostały wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 26 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 834/22, który uprawomocnił się w dniu 3 lutego 2023 r., również w pierwszej instancji.

W konsekwencji wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesiona kasacja okazała się zasadna.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym w wypadku gdy wobec tej samej osoby zapadły dwa prawomocne wyroki łączne, obejmujące te same skazania, które objęte były tym węzłem w wyroku, który uprawomocnił się wcześniej, drugi z tych wyroków dotknięty jest w tym zakresie rażącym naruszeniem prawa, zaliczanym do tzw. bezwzględnych przyczyn uchylenia orzeczenia, przewidzianym w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. określanym jako naruszenie powagi rzeczy osądzonej (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.). Taka sytuacja stanowi ujemną przesłankę procesową, przewidzianą w przepisie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., w zakresie wydania kolejnego orzeczenia w tym przedmiocie w przypadku, gdy w orzeczeniu wydawanym później miało dojść do rozstrzygnięcia tego, czy dokładnie te same skazania za czyny jednostkowe spełniają warunki do objęcia ich węzłem kary łącznej w wyroku łącznym. Powaga rzeczy osądzonej zachodzi również wówczas, gdy w wyroku łącznym wymierzono karę łączną obejmującą kary jednostkowe orzeczone wobec skazanego, wobec którego zapadł uprzednio prawomocny wyrok łączny, który pochłoniął kary jednostkowe z tych samych wyroków podlegających połączeniu (zob. m.in. wyrok SN z dnia 21 maja 2008 r., V KK 147/08, OSNwSK 2008, nr 1, poz. 1135; wyrok SN z dnia 30 listopada 2021 r., III KK 373/21, LEX nr 3326994; wyrok SN z dnia 19 lipca 2023 r., IV KK 174/23, LEX nr 3586109).

Taka też sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie. W chwili wydawania zaskarżonego wyroku łącznego istniał już bowiem w obrocie prawnym wyrok łączny Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 26 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 834/22, który węzłem kary łącznej obejmował kary orzeczone tymi samymi wyrokami, tj. IV K 98/17 Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim, IV K 221/18 Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim i II K 379/18 Sądu Rejonowego w Żyrardowie. Powyższy wyrok łączny uprawomocnił się w dniu 3 lutego 2023 r., powodując negatywną przesłankę procesową art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w postaci *rei iudicatae* dla przyszłych rozstrzygnięć w przedmiocie kary łącznej, która miałaby obejmować te same skazania. Mimo to

Sąd Rejonowy w Żyrardowie wyrokiem łącznym z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 132/23 połączył G. K. kary ograniczenia wolności i pozbawienia wolności orzeczone wskazanymi wyrokami IV K 98/17 Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim, IV K 221/18 Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim i II K 379/18 Sądu Rejonowego w Żyrardowie, co stanowiło uchybienie o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. W tej sytuacji konieczne było uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Na przeszkodzie takiemu postąpieniu nie stało wydanie w dniu 4 września 2023 r. nowego wyroku łącznego przez Sąd Rejonowy w Żyrardowie w sprawie II K 449/23. Nie obejmował on bowiem ani zaskarżonego wyroku, ani objętych nim skazań jednostkowych. W tej sytuacji nie może być więc mowy o utracie mocy zaskarżonego wyroku łącznego w rozumieniu art. 575 § 1 k.p.k., który do czasu wydania niniejszego orzeczenia pozostawał w obrocie prawnym.

Jednocześnie z uwagi na charakter wydanego orzeczenia następczego Sąd Najwyższy w myśl art. 626 § 1 k.p.k. rozstrzygnął o kosztach procesu w przedmiocie wyroku łącznego, w tym wydatkach postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.

[J.J.]

[ms]

Paweł Kołodziejski Antoni Bojańczyk Adam Roch